PIERWSZA ŁAWKA · SPRAWDZIAN Z LEKTURY · JĘZYK POLSKI · LICEUM I TECHNIKUM, KL. 3

„Przedwiośnie” – sprawdzian z lektury

Sprawdzian z powieści Stefana Żeromskiego dla klasy 3 liceum i technikum: losy Cezarego Baryki od Baku przez Nawłoć do Warszawy, szklane domy, dwór i wieś, spór o drogę Polski i otwarte zakończenie. Kartkówki, sprawdziany A i B z fragmentami, zadania w formule matury 2027 (poziom podstawowy) i karta lektury.

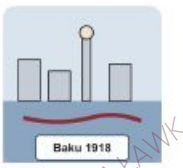

Karta	Temat	Zadania
1	**„Przedwiośnie” – najważniejsze informacje** Stefan Żeromski · przypomnienie przed sprawdzianem	2 zad. 9 pkt
2	**Kartkówka z lektury „Przedwiośnie” – grupa A** 10 minut · 10 pkt	6 zad. 10 pkt
3	**Kartkówka z lektury „Przedwiośnie” – grupa B** 10 minut · 10 pkt	6 zad. 10 pkt
4	**Sprawdzian z lektury „Przedwiośnie” – grupa A** 40–45 minut · 25 pkt	9 zad. 25 pkt
5	**Sprawdzian z lektury „Przedwiośnie” – grupa B** 40–45 minut · 25 pkt	9 zad. 25 pkt
6	**„Przedwiośnie” – zadania maturalne i twórcze** W formule matury 2027, poziom podstawowy · na lekcję lub do domu	4 zad. 45 pkt

Jak korzystać z zestawu

- Karta 1 porządkuje wiedzę o lekturze: najważniejsze informacje, plan wydarzeń i bohaterów.
- Karty 2 i 3 to kartkówki (grupa A i B, około 10 minut) ze znajomości treści.
- Karty 4 i 5 to równoległe sprawdziany (grupa A i B, 40–45 minut): te same typy zadań i ta sama punktacja.
- Karta 6 zawiera zadania w formule matury (poziom podstawowy) i zadania twórcze.
- Na końcu jest klucz odpowiedzi. Osobny plik „Powtórka” to karta lektury do nauki w domu.

Utwór w skrócie

Baku w czasie rewolucji

opowieść ojca o szklanych domach

dwór w Nawłoci i wieś

finał pod Belwederem

Materiał oryginalny. Lektura obowiązkowa (zakres podstawowy) według podstawy programowej dla liceum i technikum w brzmieniu z 2024 r. (Dz.U. 2024 poz. 1019). Pisownia według zasad od 1.01.2026. Do użytku własnego i pracy z własnymi uczniami.

„Przedwiośnie" – najważniejsze informacje

Stefan Żeromski · przypomnienie przed sprawdzianem

Imię i nazwisko: Data: Wynik: ..... / 9 pkt

Przypomnij sobie

- **Autor:** Stefan Żeromski (1864–1925). Powieść ukończona w Konstancinie 21 września 1924 r., sześć lat po odzyskaniu niepodległości. **Epoka:** dwudziestolecie międzywojenne.
- **Budowa:** wstęp „Rodowód" i trzy części: „Szklane domy" (Baku i droga do Polski), „Nawłoć" (wojna 1920 r., dwór ziemiański, folwark Chłodek), „Wiatr od wschodu" (Warszawa, komuniści, spór z Gajowcem, finał).
- **Bohater:** Cezary Baryka, syn Seweryna i Jadwigi z Dąbrowskich, dorasta w Baku; przeżywa tam rewolucję i śmierć matki, w drodze do Polski traci ojca, który opowiada mu o szklanych domach.
- **W Polsce:** opiekuje się nim Szymon Gajowiec; Cezary studiuje medycynę, walczy w wojnie 1920 r., odpoczywa w dworze przyjaciela w Nawłoci, a w Warszawie słucha komunistów i zwolenników powolnych reform.
- **Problematyka:** rewolucja i jej koszt, utopia i rozczarowanie, nierówności społeczne (dwór i wieś), dojrzewanie bohatera, spór o kształt odrodzonej Polski, zakończenie otwarte.

Zadania

1 **Ponumeruj wydarzenia we właściwej kolejności (1–8).** ___ / 3 pkt

_____ W Warszawie Cezary trafia do Szymona Gajowca i zaczyna studiować medycynę.

_____ W Warszawie Cezary chodzi z Lulkiem na zebranie komunistów, a potem idzie w manifestacji pod Belweder.

_____ Seweryn Baryka umiera w pociągu, zanim dotrą do granicy.

_____ W Baku matka Cezarego daje schronienie księżnej z córkami, potem trafia do ciężkich robót i umiera.

_____ Ojciec odnajduje syna; w drodze do Polski opowiada mu o szklanych domach.

_____ Na folwarku Chłodek Cezary poznaje nędzę komorników i spędza Wigilię u ekonoma.

_____ Po wojnie 1920 r. Hipolit Wielosławski zabiera Cezarego na wypoczynek do Nawłoci.

_____ Cezary przeżywa romans z Laurą Kościeniecką i zostaje w nocy zraniony szpicrutą przez Barwickiego.

Podgląd • Pierwsza Ławka

Kartkówka z lektury „Przedwiośnie" – grupa A

10 minut · 10 pkt

KARTA 2/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 10 pkt

1 **Skąd pochodziła matka Cezarego, Jadwiga z Dąbrowskich?** ___ / 1 pkt

A. z Krakowa **B.** z Siedlec **C.** z Wilna **D.** z Częstochowy

2 **Komu matka Cezarego dała w Baku schronienie w swoim mieszkaniu?** ___ / 1 pkt

A. Szymonowi Gajowcowi

B. komisarzowi bolszewickiemu

C. księżnej Szczerbatow-Mamajew z córkami

D. rannemu żołnierzowi ormiańskiemu

3 **Jakie studia podejmuje Cezary w Warszawie?** ___ / 1 pkt

A. medycynę **B.** architekturę **C.** rolnictwo **D.** prawo

4 **Gdzie Cezary spędza Wigilię w części „Nawłoć"?** ___ / 1 pkt

A. we dworze w Nawłoci **B.** w Warszawie u Gajowca

C. w Leńcu u Laury **D.** u ekonoma Gruboszewskiego na Chłodku

5 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 4 pkt

1. Matkę Cezarego pochowano na cmentarzu katolickim w Baku.	**P**	**F**
2. Wanda Okszyńska była siostrą Laury Kościenieckiej.	**P**	**F**
3. Laura Kościeniecka wyszła za mąż za Barwickiego.	**P**	**F**
4. Ojciec Cezarego przeżywał rewolucję w Baku razem z żoną i synem.	**P**	**F**

6 **Wyjaśnij, gdzie w Warszawie Cezary spotykał Antoniego Lulka. Napisz jedno zdanie.** ___ / 2 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

Kartkówka z lektury „Przedwiośnie" – grupa B

KARTA 3/6

10 minut · 10 pkt

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 10 pkt

1 **Jak miał na imię ojciec Cezarego?** ___ / 1 pkt

A. Seweryn **B.** Szymon **C.** Antoni **D.** Hipolit

2 **Co studiuje Antoni Lulek?** ___ / 1 pkt

A. filologię polską **B.** medycynę **C.** politechnikę **D.** prawo

3 **U kogo mieszka Cezary w Warszawie w części „Wiatr od wschodu"?** ___ / 1 pkt

A. u Szymona Gajowca

B. u kolegi Buławnika przy ulicy Miłej

C. u Laury

D. u Hipolita Wielosławskiego

4 **W okolicach jakiego miasta leży Nawłoć?** ___ / 1 pkt

A. Krakowa **B.** Lublina **C.** Częstochowy **D.** Siedlec

5 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 4 pkt

1. Ksiądz Anastazy był przyrodnim bratem Hipolita.	**P**	**F**
2. Pierwszy mąż Laury, Kościeniecki, był pisarzem i historykiem.	**P**	**F**
3. Matka Cezarego zginęła w czasie rzezi Ormian.	**P**	**F**
4. Gajowiec płacił Cezaremu za pomoc przy swojej książce z własnej pensji.	**P**	**F**

6 **Wyjaśnij, po co matka Cezarego w tajemnicy wyprawiała się za miasto. Napisz jedno zdanie.** ___ / 2 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

Sprawdzian z lektury „Przedwiośnie" – grupa A

40–45 minut · 25 pkt

KARTA 4/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 25 pkt

1 **Do jakiej epoki literackiej należy „Przedwiośnie"?** ___ / 1 pkt

A. romantyzm
B. dwudziestolecie międzywojenne
C. pozytywizm
D. Młoda Polska

2 **Która część powieści rozgrywa się głównie w ziemiańskim dworze i jego okolicy?** ___ / 1 pkt

A. „Nawłoć" **B.** „Szklane domy" **C.** „Wiatr od wschodu" **D.** „Rodowód"

3 **Oceń prawdziwość podanych stwierdzeń. Wybierz P, jeśli stwierdzenie jest prawdziwe, albo F – jeśli jest fałszywe.** ___ / 4 pkt

1. Cezary pomagał pani Kościenieckiej w przygotowaniach do balu w Odolanach.	**P**	**F**
2. Wanda Okszyńska została skazana za otrucie Karoliny.	**P**	**F**
3. Cezary wyzwał Barwickiego na pojedynek.	**P**	**F**
4. Seweryn Baryka pracował w Baku jako urzędnik w przemyśle naftowym.	**P**	**F**

4 **Połącz postać z informacją o niej. Wpisz literę.** ___ / 4 pkt

1. Antoni Lulek
2. Hipolit Wielosławski
3. Laura Kościeniecka
4. Wojciunio

a) młoda wdowa z Leńca, w której zakochuje się Cezary
b) stary kucharz we dworze w Nawłoci
c) student prawa i komunista
d) przyjaciel z wojska, syn pani na Nawłoci

1 ____ 2 ____ 3 ____ 4 ____

5 **Wskaż dwie cechy Cezarego Baryki. Każdą z nich zilustruj przykładem z powieści.** ___ / 4 pkt

Podgląd • Pierwsza Ławka

„Przedwiośnie" – zadania maturalne i twórcze

W formule matury 2027, poziom podstawowy · na lekcję lub do domu

KARTA 6/6

Imię i nazwisko: ..... Data: ..... Wynik: ..... / 45 pkt

1 **Przeczytaj fragment utworu i wykonaj zadania.** ___ / 4 pkt

Stefan Żeromski, „Przedwiośnie" – początek ostatniej sceny

Był pierwszy dzień przedwiośnia. Powiał wiatr południowy i w płynne błoto zamienił stosy śniegu uzgarniane wzdłuż chodników. […] Tysiące wróbli ćwierkały radośnie, do upadłego, hardo i nieustępliwie na gzemsach odrapanych murów, na załamaniach rynien i na czarnych gałęziach kasztana, więźnia w podwórzu żydowskiej kamienicy. […] Obłok wiosenny nad miastem przepływał jak anioł boży, zarówno miłujący cnotliwe i grzeszne. Dzwon się na wieży dalekiej rozlegał, jak gdyby na zlecenie anioła lecącego przez niebiosy wołał ku wszystkim nędzarzom, znękanym i zżartym przez choroby: „Wiosna, o ziemscy nędzarze!"

Stefan Żeromski, „Przedwiośnie" (domena publiczna, tekst według wolnelektury.pl), cz. III „Wiatr od wschodu", fragment.

Gzems – gzyms

1.1 **Wskaż dwa elementy opisu, które zapowiadają zmianę, i wyjaśnij, do kogo jest skierowane wezwanie dzwonu.** ___ / 2 pkt

1.2 **Wyjaśnij, jaką funkcję pełni ten pogodny obraz wobec dalszego ciągu sceny, w której pochód robotników zatrzymuje się przed wojskiem.** ___ / 2 pkt

2 **Wyjaśnij, jak doświadczenie przemocy zmieniło Cezarego. Według narratora widoki z Baku i z wojny „wyziębiły w nim wrażliwość na sprawy tragiczne". Odwołaj się do jednej sceny z części II.** ___ / 3 pkt

PIERWSZA ŁAWKA

CO JESZCZE JEST W ŚRODKU

„Przedwiośnie” (Stefan Żeromski) – sprawdzian z lektury A i B, kartkówki, klucz i karta lektury, liceum i technikum, klasa 3

Podgląd pokazał 6 z 18 stron. Pełna wersja: 18 stron A4, PDF do druku i DOCX do edycji.

- Karta 1: „Przedwiośnie” – najważniejsze informacje – 2 zadania, 9 pkt
- Karta 2: Kartkówka z lektury „Przedwiośnie” – grupa A – 6 zadań, 10 pkt
- Karta 3: Kartkówka z lektury „Przedwiośnie” – grupa B – 6 zadań, 10 pkt
- Karta 4: Sprawdzian z lektury „Przedwiośnie” – grupa A – 9 zadań, 25 pkt
- Karta 5: Sprawdzian z lektury „Przedwiośnie” – grupa B – 9 zadań, 25 pkt
- Karta 6: „Przedwiośnie” – zadania maturalne i twórcze – 4 zadania, 45 pkt Sprawdziany A i B mają te same typy zadań i tę samą punktację.

Kup pełną wersję – plik od razu na e-mail
pierwszalawka.pl/material/sprawdzian-z-lektury-przedwiosnie